

Kontakty z Mediami
i Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 14/15

Luksemburg, 5 lutego 2015 r.

Wyroki w sprawach T-473/12
Aer Lingus / Komisja oraz T-500/12 Ryanair Ltd / Komisja

**Sąd stwierdził częściową nieważność decyzji Komisji nakazującej Irlandii
odzyskanie od będących beneficjentami pomocy przedsiębiorstw lotniczych kwoty
w wysokości 8 EUR za pasażera**

*Komisja nie mogła uznać, że korzyść, jaka została przysporzona tym przedsiębiorstwom, wynosiła
we wszystkich przypadkach automatycznie 8 EUR za pasażera*

Począwszy od dnia 30 marca 2009 r. przedsiębiorstwa lotnicze są zobowiązane do uiszczenia w Irlandii podatku od „transportu lotniczego” (ang. Air travel tax, „TTA”) „za wszystkich pasażerów podróżujących samolotem wylatującym z portu lotniczego znajdującego się w Irlandii”. Z podatku tego zwolnieni są pasażerowie tranzytowi oraz przesiadający się.

W momencie jego wprowadzenia TTA był obliczany na podstawie odległości między portem lotniczym wylotu a docelowym portem lotniczym i wynosił 2 EUR w przypadku podróży między portami lotniczymi oddalonymi maksymalnie o 300 km od portu lotniczego w Dublinie oraz 10 EUR we wszystkich innych przypadkach. W następstwie przeprowadzonego przez Komisję dochodzenia władze irlandzkie zmieniły obowiązujące stawki opodatkowania, wprowadzając począwszy od dnia 1 marca 2011 r. mającą zastosowanie do wszystkich odlotów jednolitą stawkę wynoszącą 3 EUR niezależnie od przebytej podczas lotu odległości.

W lipcu 2009 r. Ryanair¹ wniósł do Komisji skargę, w której zakwestionował szereg aspektów wprowadzonego przez Irlandię podatku TTA. Ryanair podniósł w szczególności, że brak zastosowania tego podatku w przypadku pasażerów tranzytowych oraz przesiadających się stanowi bezprawną pomoc państwa na rzecz przewoźników lotniczych Aer Lingus² i Aer Arann z tego względu, iż przewoźnicy ci obsługują względnie dużą ilość pasażerów i lotów należących do tych dwóch kategorii. Ryanair wskazał ponadto, że ze względu na swój ryczałtowy charakter podatek ten ma dyskryminacyjny charakter, gdyż w przypadku tanich linii lotniczych stanowi on znaczną część ceny biletu, w przeciwieństwie do tradycyjnych przedsiębiorstw lotniczych. W skardze tej wreszcie była mowa o tym, że niższa stawka opodatkowania stosowana w zależności od przebytej odległości uprzywilejowuje Aer Arann, ponieważ 50 % obsługiwanych przez tego przewoźnika pasażerów udawało się do celów podróży znajdujących się nie dalej niż 300 km od portu lotniczego w Dublinie.

Decyzją z dnia 25 lipca 2012 r.³ Komisja uznała, że stosowanie w okresie od dnia 30 marca 2009 r. do dnia 1 marca 2011 r. w odniesieniu do lotów krótkodystansowych niższej stawki opodatkowania stanowi niezgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc państwa⁴. Zastosowanie takiej

¹ Ryanair Ltd jest mającą siedzibę w Irlandii „tanią” linią lotniczą. Obsługuje ona ponad 1 300 bezpośrednich połączeń pomiędzy 170 portami lotniczymi w 28 krajach Europy i Afryki Północnej. Ryanair obsługuje przede wszystkim loty krótkodystansowe, na odległości mniejsze niż 3 200 km i trwające mniej niż 3 godziny.

² Aer Lingus Ltd jest mającym w Irlandii siedzibę przedsiębiorstwem lotniczym prowadzącym działalność na terenie tego kraju (w portach lotniczych w Dublinie, Cork i Shannon) oraz w Zjednoczonym Królestwie (w portach lotniczych w Londynie Gatwick, Londynie Heathrow i Belfaście), które obsługuje irlandzkie połączenia krajowe, a także połączenia międzynarodowe pomiędzy Irlandią czy też Zjednoczonym Królestwem a 70 celami podróży znajdującymi się w tych krajach, Europie kontynentalnej i Stanach Zjednoczonych.

³ Zobacz [komunikat prasowy](#) Komisji.

⁴ Natomiast w decyzji z dnia 13 lipca 2011 r. Komisja stwierdziła w szczególności, że brak zastosowania podatku TTA w odniesieniu do pasażerów tranzytowych oraz przesiadających się nie stanowi pomocy państwa ze względu na to, że środek ten nie ma selektywnego charakteru (zob. [komunikat prasowy](#) Komisji). Wyrokiem z dnia 25 listopada 2014 r.

stawki mogło bezprawnie uprzywilejowywać loty krajowe w stosunku do lotów zagranicznych. Komisja nakazała zatem odzyskanie tej pomocy od jej beneficjentów, wyjaśniając, że kwota pomocy odpowiada różnicy pomiędzy obniżoną stawką TTA (2 EUR) a pobieraną za każdego pasażera stawką podstawową w wysokości 10 EUR, tj. 8 EUR.

Do beneficjentów tej pomocy państwa należały m. in. spółki Aer Lingus i Ryanair, które wniosły do Sądu Unii Europejskiej skargę przeciwko tej decyzji. W istocie twierdzą one, że Komisja a) popełniła błąd uznając, przy ustalaniu istnienia selektywnej korzyści przysparzanej przedsiębiorstwom lotniczym opodatkowanym według niższej stawki wynoszącej 2 EUR, za „normalną” stawkę wynoszącą 10 EUR oraz b) dopuściła się błędów w rozstrzygnięciu w przedmiocie odzyskania pomocy.

W wydanych dziś wyrokach Sąd stwierdził nieważność decyzji Komisji w części dotyczącej odzyskania od jej beneficjentów pomocy na kwotę określoną na 8 EUR za pasażera. Sąd rozstrzygnął, że Komisja nie dopuściła się jakiegokolwiek błędu uznając za referencyjną wyższą stawkę wynoszącą 10 EUR i wyciągając na tej podstawie wnioski, iż stosowanie zróżnicowanych stawek stanowi przesłankę istnienia pomocy państwa na rzecz przedsiębiorstw lotniczych, których loty były w rozpatrywanym okresie opodatkowane TTA według niższej stawki wynoszącej 2 EUR.

Sąd uznał natomiast, że Komisja dopuściła się błędu ustalając kwotę pomocy, jaką należy odzyskać, na 8 EUR za pasażera. Ze względu na to bowiem, że wynikająca z zastosowania obniżonej stawki korzyść gospodarcza mogła zostać, choćby nawet częściowo, przerzucona na pasażerów, Komisja nie była uprawniona do uznania, iż korzyść, jaką odnieśli przewoźnicy powietrzni, wynosiła we wszystkich przypadkach w automatyczny sposób 8 EUR za pasażera. Sąd wskazał, że mogła ona tak uznać jedynie w przypadku, w którym przedsiębiorstwa lotnicze uiszczające TTA według obniżonej stawki systematycznie podnosiłyby ceny swych biletów przed opodatkowaniem o 8 EUR. Sąd zauważył, że Komisja nie wyjaśniła powodów, dla których odpowiadająca takiej hipotezie sytuacja miałaby być bardziej normalna niż ta, w której przedsiębiorstwa lotnicze przerzucają korzyść na swych pasażerów. Sąd dodał, że Komisja nie wyjaśniła powodów, dla których przedsiębiorstwom lotniczym, których loty były opodatkowane TTA według obniżonej stawki, przysporzona została korzyść odpowiadająca różnicy pomiędzy tymi dwiema stawkami TTA. Sąd uznał ponadto, że Komisja nie mogła zakładać, iż wynikająca z zastosowania obniżonej stawki TTA korzyść gospodarcza nie została w żaden sposób przerzucona na pasażerów.

Aby móc dokładnie określić liczbowo odniesioną w rzeczywistości przez przedsiębiorstwa lotnicze korzyść Komisja powinna zatem była ustalić to, w jakim zakresie przedsiębiorstwa te przeniosły na swych pasażerów zysk odniesiony w wyniku zastosowania TTA według niższej stawki. Instytucja ta powinna była ograniczyć się do nakazania odzyskania rzeczywiście odpowiadających tej korzyści kwot. W przypadku, gdy dokładne określenie tych kwot w decyzji okazałoby się niemożliwe, Komisja mogła była powierzyć to zadanie władzom krajowym, którym należałoby dostarczyć odpowiednich informacji w tym względzie.

Sąd podkreślił wreszcie, że Komisja nie ustaliła tego, iż odzyskanie 8 EUR za pasażera było konieczne do przywrócenia sytuacji, która zachodziłaby w przypadku, w którym loty opodatkowane według stawki w wysokości 2 EUR za pasażera byłyby obciążone podatkiem 10 EUR za pasażera. Zdaniem Sądu przedsiębiorstwa lotnicze nie mają możliwości retroaktywnego odzyskania od ich klientów pobranych od nich 8 EUR za pasażera. Ponadto odzyskanie tej kwoty od przedsiębiorstw lotniczych mogłoby nawet powodować dodatkowe zakłócenia konkurencji, gdyż może się zdarzyć, że w jego efekcie od przedsiębiorstw lotniczych zostanie odzyskana kwota większa od korzyści, która została im w rzeczywistości przysporzona.

(sprawa [T-512/11](#); Ryanair Ltd / Komisja, zobacz też [komunikat prasowy nr 159/14](#)) Sąd Unii Europejskiej stwierdził częściową nieważność tej decyzji.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zaradzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

Pełny tekst wyroków ([T-473/12](#) i [T-500/12](#)) znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793